

## Türkiye

Eylül 2023

Üst üste dokuz yıldır dünyada uluslararası koruma ihtiyacı içinde olan en fazla kişiye ev sahipliği yapan Türkiye’de **geçici koruma ve uluslararası koruma altında 3 milyon 600 binden fazla kişi** bulunmaktadır.

Türkiye, mültecilerle ilgili çalışmalarını Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu (2013) ve Geçici Koruma Yönetmeliği (2014) başta olmak üzere kapsamlı bir **yasal çerçeveye** dayanarak yürütmektedir.

UNHCR, UNDP ile **Bölgesel Mülteci ve Dayanıklılık Planı’nın (3RP)** eş liderliğini yürütmekte ve BM Sürdürülebilir Kalkınma İşbirliği Çerçevesi (UNSDCF) Göç, Uluslararası Koruma ve Uyum Sonuçları Grubu’na başkanlık etmektedir.

### UNHCR NÜFUS İSTATİSTİKLERİ (2023 yıl ortası)\*

Geçici koruma altındaki Suriyeliler **3,3 milyon**

Uluslararası koruma başvuru ve statü sahipleri **297.000**

### İlk Üç Menşe Ülke\*

GK ve UK	Başvuru Sahibi
Suriye Arap Cumhuriyeti <b>3.332.896</b>	Afganistan <b>126.387</b>
Afganistan <b>12.946</b>	Irak <b>115.241</b>
Irak <b>12.473</b>	İran İslam Cumhuriyeti <b>11.976</b>

\*UNHCR 2023 Yılı Ortası Eğilimleri ve UNHCR Veri Arama Platformu

### ÖNE ÇIKANLAR

#### Deprem Acil Müdahale Çalışmaları

UNHCR, 2,9 milyon temel yardım ve barınma malzemesi sağlayarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ne ve yerel makamlara destek olmuştur. UNHCR, Göç İdaresi Başkanlığıyla yakın iş birliği içinde depremedelerin ihtiyaçlarını karşılamaya devam etmektedir.

#### Topluluklarla İletişim

UNHCR, Danışma Hattı ve Yardım sitesi üzerinden depremle ilgili bilgileri farklı dillerde paylaşırken ihtiyaçları tespit etmek ve gereken yardım çalışmalarını yapmak üzere topluluklarla ve mülteci kuruluşlarıyla iletişimini sürdürmüştür.

#### Özel İhtiyaç Fonu

UNHCR, sekiz çalışma ortağıyla birlikte depremedelere bir defaya mahsus nakdi yardım yapmaktadır. Eylül ayı itibarıyla 43.900 kişi (10.500 aile) bu nakdi yardımdan faydalanmıştır.

### KÜRESEL MÜLTECI FORUMU’NDA GÜNCEL DURUM



#### Türkiye’den 35 taahhüt

2019 yılından beri eğitim, çözüm, iş ve geçim kaynakları, enerji ve altyapı, koruma kapasitesi, sorumluluk paylaşımı ve vatansızlık alanlarında Türkiye’den 35 taahhüt verilmiştir. Türkiye, 2019 yılındaki birinci Küresel Mülteci Forumu’nun beş eş başkanından biri olarak, uluslararası sorumluluk paylaşımı vurgusuyla ev sahibi ülkelerin üzerindeki yükün hafifletilmesi için Mültecilere İlişkin Küresel Mutabakat’ın eksiksiz uygulanmasını savunmaya devam etmektedir.

#### Türkiye’deki yabancılar için güvenilir ve kolay erişilebilir bilgi kaynağı olarak TV projesi

Sığınmacılar ve Göçmenlerle Dayanışma Derneği (SGDD-ASAM) tarafından uygulanan proje kapsamında YouTube kanalı üzerinden 7 dilde (Türkçe, İngilizce, Arapça, Farsça, Fransızca, Somalice ve Ukraynaca) GK ve UK kapsamındaki yabancılar için **güvenilir ve kolay erişilebilir bir kaynak** sunulmuştur. Bu doğrultuda yabancılar haklarıyla ilgili bilgilendirmeler yapılarak korumaya erişime ve farklı düzeylerde dayanıklılığın artırılmasına katkı sağlanmıştır.



#### Depremzedeler İçin Güvenli Bir Liman

Ali’nin Şubat ayında yaşanan yıkıcı depremden etkilenen kişiler için Hatay’da sahip olduğu mekanını güvenli bir limana dönüştürme hikâyesini [izleyin](#).

## Öncelikli Alanlar

- **Koruma:** UNHCR, İçişleri Bakanlığına bağlı Göç İdaresi Başkanlığı ve İl Göç İdaresi Müdürlükleriyle yakın çalışmalar yürüterek uluslararası koruma ihtiyacı içindeki kişilerin **adil ve etkili koruma prosedürlerine** ve usulî güvencelere erişimi için savunuculuk yapmaktadır.
- **Koruma hizmetlerine erişimin güçlendirilmesi:** UNHCR, uluslararası koruma başvuru ve statü sahipleriyle ilgili tespit ve yönlendirme faaliyetlerinde ortaklarını destekleyerek **koruma hizmetleri çerçevesinde nakdi yardım** yapmaktadır. Ayrıca Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile özel ihtiyaç sahiplerine yönelik **danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri** gibi destek hizmetleri odaklı çalışmalarını sürdürmektedir.
- **Üçüncü ülkeye yerleştirme:** UNHCR, depremlerde yaralanan, ailesini, evini veya işini kaybeden kişilerin **üçüncü ülkeye yerleştirilme** sürecini hızlandırma çalışmalarını sürdürmüştür. Eylül ayının sonu itibarıyla yarısı deprezede olmak üzere 10.200 kişi üçüncü ülkeye yerleştirilmiştir.
- **Tamamlayıcı yollar:** LUISS ve LCC üniversitelerinin bursuyla yedi öğrenci İtalya'ya, iki öğrenci Litvanya'ya giderken üç kişi istihdam programı kapsamında Kanada'ya yerleşmiştir.
- **Sosyal uyuma destek:** UNHCR, yabancılarla ev sahibi topluluk arasındaki uyumun ve ilişkilerin güçlendirilmesi için Göç İdaresi Başkanlığıyla Uyum Strateji Belgesi ve Ulusal Eylem Planı'nın güncelleme çalışmalarını yürütmektedir.
- **Kapasite geliştirme:** UNHCR, yabancıların özel ihtiyaçlarının karşılanması ve sosyal uyumun sağlanabilmesi için ulusal kurumlara, sınır makamlarına ve sivil topluma operasyonel ve teknik kapasite desteği vermektedir.

## Ortaklarla İş Birliği

- UNHCR geçici ve uluslararası koruma kapsamındaki kişilerin **ulusal sistemlere katılımı, çözüme erişimi ve sosyal**

**uyumu** konularında bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, STK'lar, diğer BM kuruluşları, özel sektör, uluslararası koruma ihtiyacı içindeki kişiler ve yerel toplum ile ortak çalışmalar yürütmektedir.

- **3RP:** 3RP, mülteci müdahalesine uluslararası destek konusunda ana **koordinasyon platformudur**. Bu anlamda **2023 Bölgesel Stratejik Görünüm Raporu 2024-2025** dönemini kapsayacak şekilde güncellenecektir.
- **Deprem çalışmalarında kuruluşlar arası eşgüdüm:** UNHCR, BM Mukim Koordinatörlüğü ve IOM, Gaziantep'teki bölgesel koordinasyon mekanizmasının liderliğini ortaklaşa yürütmektedir. UNHCR ve UNDP, toparlanma aşamasına geçiş sürecinde 3RP kapsamında çok paydaşlı çalışmalara da birlikte liderlik etmektedir.

## Vatansızlık

- Türkiye, 1954 BM Vatansızlık Sözleşmesi'ne taraftır. 2019 yılındaki Küresel Mülteci Forumu'nda 1961 Sözleşmesi'ne taraf olma ve 5 yıl içinde uygulamasına geçme taahhüdünde bulunmuştur. UNHCR ve Göç İdaresi Başkanlığı, 2020'de ulusal sistemde vatansızlık konusunda ilk kılavuz materyal niteliğindeki vatansızlık statüsünü belirleme prosedürleriyle ilgili standart çalışma usullerini geliştirmiştir.

## UNHCR Türkiye Operasyonu

### Personel:

355 Türk personel

64 Yabancı personel

### Ofisler:

1 Ülke Ofisi / Ankara

5 Saha Ofisi: Ankara, İzmir, İstanbul, Edirne, Van

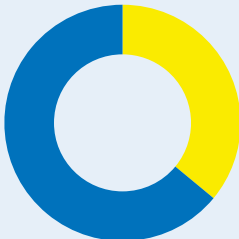
1 Güneydoğu Anadolu Bölge Ofisi (Gaziantep) / Şanlıurfa, Hatay, Adana

3 Üçüncü Ülkeye Yerleştirme Ofisi / Ankara, İstanbul, Gaziantep

## Finansal Tablo (Eylül 2023)

**Finansman gereksinimi**  
498,5 milyon dolar

Finansman  
açığı %62  
308,7 M



Finanse  
edilen %38  
189,8 M

UNHCR olarak belirli bir amaçla sınırlı tahsis edilmiş olmayan katkılarından dolayı önde gelen donör devletlere teşekkürlerimizi sunarız:

**Belçika | Danimarka | Fransa | Avrupa Birliği | Almanya | İrlanda | Japonya | Kuveyt | Hollanda | Norveç | Katar | Kore Cumhuriyeti | İsveç | İsviçre | Türkiye | Birleşik Krallık | Amerika Birleşik Devletleri**

Ayrıca özel sektöre ve şahıslara da değerli katkılarından dolayı teşekkür ederiz.